

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR TADŽIKISTANO RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUSITARIMAS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Tadžikistano Respublikos Vyriausybė, toliau – Susitariančiosios Šalys,

siekdamos stiprinti ekonominį bendradarbiavimą abiem valstybėms naudingomis sąlygomis;

pasiryžusios sukurti palankias sąlygas investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

pripažindamos, kad investicijų skatinimas ir apsauga skatins privataus verslo iniciatyvą šioje srityje ir kels abiejų šalių gerovę,

s u s i t a r ė :

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime:

1. Sąvoka „investicija“ reiškia bet kokios rūšies turtą, kurį vienos Susitariančiosios Šalies investuotojas investuoja kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, su sąlyga, kad investuojama laikantis kitos Susitariančiosios Šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, ir visų pirma, bet ne išimtinai, apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir bet kurias kitas turtines teises, būtent hipoteką, teisę į skolininko turtą, įkeitimus bei panašias teises;

b) akcijas, obligacijas ir kitas dalyvavimo įmonėje formas;

c) piniginius reikalavimus ar reikalavimus atlikti bet kokius ekonominę vertę turinčius veiksmus;

d) intelektinės nuosavybės teises, visų pirma autorių teises, pramoninės nuosavybės teises (būtent patentus, pramoninius dizainus ir modelius, prekių ženklus, juridinių asmenų pavadinimus), ir praktinę patirtį;

e) dalykinę reputaciją;

f) įstatymų ar sutarčių suteiktas bet kokias teises verstis ekonomine veikla, įskaitant koncesijas žvalgyti gamtos išteklius, juos išgauti ir eksploatuoti.

Investuoto turto formos pakeitimas nekeičia investicijos pobūdžio, jei tik tas pakeitimas atliktas pagal investiciją priimančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Sąvoka „investuotojas“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia:

a) fizinius asmenis, kurie pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus yra jos piliečiai, ir asmenis be pilietybės, nuolat gyvenančius Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

b) bet kurį kitą subjektą, įsteigtą pagal tos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

3. Sąvoka „pajamos“ – reiškia visas iš investicijos gautas lėšas, įskaitant visų pirma, bet ne išimtinai, pelną, turto vertės padidėjimo pajamas, palūkanas, dividendus, autoriaus honorarus ir atlyginimus.

4. Sąvoka „teritorija“ reiškia Susitariančiosios Šalies suverenią teritoriją, kurioje ta Susitariančioji Šalis įgyvendina suverenitetą, ir kitas teritorijas, kuriose Susitariančiosios Šalies valstybė pagal tarptautinę teisę įgyvendina suverenias teises ar vykdo jurisdikciją.

5. Sąvoka „įstatymai ir kiti teisės aktai“ abiem Susitariančiosioms Šalims reiškia įstatymus ir kitus teisės aktus, galiojančius jų valstybės teritorijoje.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas

1. Viena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojus investuoti savo teritorijoje ir pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus priima tokias investicijas.

2. Bet kurios iš Susitariančiųjų Šalių prašymu teikiama informacija, susijusi su kitos Susitariančiosios Šalies įstatymais, kitais teisės aktais, sprendimais, administracine praktika, procedūromis ar politika, kurie gali turėti poveikio investicijoms, kurioms taikomas šis Susitarimas.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir režimas

1. Viena Susitariančioji Šalis visuomet užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms ir pajamoms teisingą ir lygiavertį režimą, taip pat užtikrina jų visišką saugumą ir apsaugą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje. Nė viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis, nepagrįstomis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams valdyti, palaikyti, naudoti ir plėtoti investicijas bei naudotis ar disponuoti jomis.

2. Viena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje priimtoms kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijoms ar pajamoms taiko ne mažiau palankų režimą, negu tas, kurį ji taiko savo ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijoms ar pajamoms, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis konkrečiam investuotojui.

3. Abi Susitariančiosios Šalys savo teritorijoje kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams jų investicijų valdymo, palaikymo, naudojimo, plėtimo ir naudojimosi ar disponavimo jomis atžvilgiu taiko ne mažiau palankų režimą, negu tas, kurį ji taiko savo ar bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis konkrečiam investuotojui.

4. Šio straipsnio nacionalinio režimo ir palankiausio nacionalinio režimo nuostatos netaikomos lengvatoms, kurias Susitariančioji Šalis suteikia pagal savo įsipareigojimus, susijusius su dalyvavimu muitų, ekonomikos ar valiutų sąjungoje, bendroje rinkoje, laisvosios prekybos zonoje ar panašiuose regioninės ekonominės integracijos susitarimuose.

5. Šio susitarimo nuostatos neturi būti aiškinamos taip, kad įpareigotų vieną Susitariančiąją Šalį taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams palankesnę režimą, lengvatas ar privilegijas, kuriuos pirmoji Susitariančioji Šalis gali taikyti trečiosios valstybės investuotojams ar jų investicijoms dėl dalyvavimo muitų, ekonomikos ar valiutų sąjungoje, bendroje rinkoje ar laisvosios prekybos zonoje, kylančio iš tarptautinio ar dvišalio tos muitų, ekonominės ar valiutų sąjungos, bendrosios rinkos ar laisvosios prekybos zonos susitarimo.

6. Didžiausio palankumo režimas netaikomas privilegijoms, kurių bet kuri Susitariančioji Šalis suteikia trečiosios šalies investuotojams dėl bet kurio esamo ar būsimos susitarimo dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ar bet kurio kito susitarimo, iš dalies ar visiškai susijusio su apmokestinimu.

4 straipsnis

Ekspropriacija

1. Nė viena Susitariančioji Šalis neekspropriuoja, nenacionalizuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojų investicijų ir netaiko joms priemonių, sukeliančių panašias pasekmes (toliau – ekspropriacija), išskyrus atvejus, kai:

- a) tokia ekspropriacija atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams,
- b) tokia ekspropriacija atliekama nediskriminaciniu pagrindu,
- c) suteikiama neatidėliotina, adekvati ir veiksminga kompensacija.

2. Kompensacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies c punkte, atitinka eksproprijotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba prieš tai, kai apie numatomą

ekspropriaciją tapo viešai žinoma, atsižvelgiant į tai, kas įvyko anksčiau; tokia kompensacija išmokama nepagrįstai neatidėliojant. Į ją įskaičiuojamos palūkanos, skaičiuojamos nuo ekspropriacijos datos iki visiško išmokėjimo pagal Londono bankų biržos kursą (LIBOR).

3. Investuotojai, kurių turtas eksproprijuojamas, nepažeidžiant šio Susitarimo 8 straipsnyje nustatytų jų teisių, turi teisę, kad eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies valstybės teisminės ar kitos kompetentingos ir nepriklausomos institucijos nedelsdamos išnagrinėtų jų bylą ir nustatytų, ar tokia ekspropriacija ir su ja susijusi kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančios Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus.

5 straipsnis **Nuostolių kompensavimas**

1. Vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie patiria nuostolių, susijusių su jų investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, nepaprastosios padėties įvedimo, sukilimo, maišto ar kitų panašių įvykių, pastaroji Susitariančioji Šalis taiko ne mažiau palankų režimą, negu tas, kurį ta Susitariančioji Šalis taiko savo arba bet kurios trečiosios valstybės investuotojams, atsižvelgdama į tai, kuris režimas palankesnis.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, vienos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kurie kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje patiria nuostolių dėl:

a) pastarosios karinių pajėgų ar valdžios institucijų įvykdytos jų investicijų visiškos ar dalinės rekvizicijos, arba

b) pastarosios karinėms pajėgoms ar valdžios institucijoms sunaikinus jų investicijas ar jų dalį nesant būtinumo,

taikoma restitucija arba neatidėliotinai išmokama adekvati ir veiksminga kompensacija.

6 straipsnis **Pervedimai**

1. Viena Susitariančioji Šalis garantuoja kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams, kad į jos teritoriją ir iš jos teritorijos bus be apribojimų pervedamos su investicijomis susijusios lėšos, ypač:

a) pradinis kapitalas ir papildomos sumos investicijoms palaikyti ar plėtoti;

b) pajamos;

c) įplaukos, gautos visiškai ar iš dalies likvidavus investicijas;

d) lėšos, skirtos su investicija tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;

e) kompensacijos pagal 4 ir 5 straipsnių nuostatas;

f) mokėjimai, vykdomi vadovaujantis 7 straipsnyje nurodyta garantija ar draudimo sutartimi;

g) darbo užmokestis iš užsienyje įdarbintų asmenų, kurių darbas jos teritorijoje susijęs su investicijomis.

2. Nepažeidžiant Europos Sąjungos nustatytų priemonių, pervedimai atliekami be pagrindo neatidėliojant valiuta, kuria buvo atliktos investicijos, ar, investuotojui sutikus, bet kuria konvertuojama valiuta pagal atitinkamą pervedimo dieną galiojančią valiutos keitimo rinkos kursą.

3. Susitariančiosios Šalys taiko šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams ne mažiau palankų režimą negu tas, kurį jos taiko pervedimams, susijusiems su bet kurios trečiosios valstybės investuotojų investicijomis.

7 straipsnis **Subrogacija**

Jeigu viena Susitariančioji Šalis ar jos paskirtoji agentūra (pirmoji Susitariančioji Šalis) sumoka pagal suteiktą garantiją ar draudimo sutartį, susijusią su kitos Susitariančiosios Šalies (antroji Susitariančioji Šalis) valstybės teritorijoje esančia investicija, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir reikalavimų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba pagal teisinį sandorį ir

b) kad pirmoji Susitariančioji Šalis subrogacijos būdu įgytomis teisėmis ir reikalavimais naudojasi taip pat kaip ir šalis, kuriai buvo atlyginti nuostoliai.

8 straipsnis **Investicinių ginčų sprendimas**

1. Vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investuotojo ginčai, susiję su pastarojo investicijomis pirmosios valstybės teritorijoje, sprendžiami, jei įmanoma, taikiai. Investuotojas apie kilusį ginčą raštu praneša Susitariančiajai Šaliai, kurios valstybės teritorijoje atliktos investicijos, kartu pateikdamas išsamią informaciją.

2. Jeigu per šešis mėnesius nuo to laiko, kai buvo gautas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pranešimas raštu, tokio ginčo nepavyko išspręsti taikiai, investuotojas turi teisę perduoti ginčą spręsti:

- Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atlikta investicija, kompetentingam teismui ar nacionalinėms komercinio arbitražo institucijoms;

- Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ICSID), įsteigtam pagal Konvenciją dėl valstybių ir kitų valstybių fizinių bei juridinių asmenų investicinių ginčų sprendimo, dėl sutaukinimo ar arbitražo pagal ICSID arbitražo proceso taisykles, jei abi Susitariančiosios Šalys yra šios Konvencijos šalys, arba

- *ad hoc* arbitražui, sudarytam pagal Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisykles. Šios taisyklės gali būti pakeistos ginčo šalių rašytiniu susitarimu.

3. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi ginčo šalims. Abi Susitariančiosios Šalys nedelsdamos vykdo šiuos sprendimus, pripažintus pagal atitinkamos Susitariančiosios Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, ir imasi priemonių juos veiksmingai įgyvendinti savo teritorijoje.

4. Nė viena Susitariančioji Šalis gynybai nesiremia tuo, kad visų ar dalies nuostolių atlyginimas ar kitokia kompensacija buvo išmokėta ar turi būti išmokėta pagal suteiktą garantiją arba draudimo sutartį.

9 straipsnis **Ginčų tarp Susitariančiųjų Šalių sprendimas**

1. Bet koks ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo, kiek įmanoma, sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosioms Šalims nepavyksta susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo pradžios, ginčas bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu perduodamas nagrinėti arbitražui.

3. Arbitražas kiekvienu konkrečiu atveju sudaromas taip: per du mėnesius nuo dienos, kai viena Susitariančioji Šalis gauna pranešimą iš kitos Susitariančiosios Šalies apie prašymą ginčą spręsti arbitraže, abi Susitariančiosios Šalys paskiria po vieną arbitrą. Šie du arbitrai per du mėnesius išrenka trečią arbitrą, kuris turi būti trečiosios valstybės pilietis. Abiem Susitariančiosioms Šalims pritarus, trečiasis arbitras skiriamas arbitražo pirmininku.

4. Jeigu per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį arbitražo teismas nebuvo sudarytas ir jei nėra jokio kito susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali prašyti Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininką atlikti būtinus paskyrimus. Jeigu pirmininkas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba dėl kitų priežasčių negali atlikti nurodytos

funkcijos, teisė atlikti būtinus paskyrimus suteikiama Tarptautinio Teisingumo Teismo pirmininko pavadootojui. Jeigu pirmininko pavadootojas yra vienos Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis arba jis taip pat negali atlikti nurodytos funkcijos, būtiną paskyrimą atlikti prašoma kito pagal vyresnumą Tarptautinio Teisingumo Teismo nario, kuris nėra Susitariančiosios Šalies valstybės pilietis.

5. Arbitražo teismas nusistato savo darbo tvarką. Arbitražas sprendimus priima balsų dauguma. Sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiem Susitariančiosioms Šalims.

6. Abi Susitariančiosios Šalys apmoka išlaidas, susijusias su jų paskirto arbitro veikla ir su joms atstovavimu nagrinėjant ginčą arbitraže; išlaidas, susijusias su arbitražo pirmininko veikla, ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau arbitražas gali nuspręsti, kad didesnę išlaidų dalį padengia viena Susitariančioji Šalis, ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

10 straipsnis **Didesnio palankumo nuostatos**

1. Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies valstybės įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos arba tarptautinė teisė suteikia kitos Susitariančiosios Šalies investuotojams ar jų investicijoms palankesnę režimą negu šis Susitarimas, taikomas tos nuostatos ir tiek, kiek jos yra palankesnės.

2. Abi Susitariančiosios Šalys laikosi kitų įsipareigojimų, kurių jos gali turėti kitos Susitariančiosios Šalies investuotojo konkrečių investicijų atžvilgiu.

11 straipsnis **Konsultacijos**

Vienos Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama sutinka surengti konsultacijas dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo.

12 straipsnis **Susitarimo taikymas**

Šis Susitarimas taikomas toms investicijoms, kurias vienos Susitariančiosios Šalies investuotojai atliko kitos Susitariančiosios Šalies valstybės teritorijoje pagal pastarosios įstatymus ir kitus teisės aktus ir iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ir po jo įsigaliojimo, tačiau netaikomas su investicijomis susijusiems ginčams, kurie iškilo ar galėjo kilti iki šio Susitarimo įsigaliojimo, ar bet kuriems ginčams, kurie buvo išnagrinėti iki šio Susitarimo įsigaliojimo.

13 straipsnis **Pakeitimai**

Įsigaliojant šiam Susitarimui ar bet kuriuo metu vėliau šio Susitarimo nuostatos gali būti keičiamos taip, kaip Susitariančiosios Šalys susitaria raštu. Tokie pakeitimai įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Šalys viena kitai praneša apie visų šiam Susitarimui įsigaliojimo reikalingų vidaus procedūrų įvykdymą.

14 straipsnis **Susitarimo įsigaliojimas, galiojimo laikas ir nutraukimas**

1. Šis Susitarimas įsigalioja tą dieną, kai Susitariančiosios Šalys raštu praneša viena kitai, kad atliktos visos atitinkamos vidaus teisės procedūros, būtinos šiam Susitarimui

įsigalioji.

2. Šis Susitarimas galioja penkiolika (15) metų. Pasibaigus šiam laikotarpiui, jis galioja ir toliau kol pasibaigia dvylika (12) mėnesių nuo tos dienos, kurią viena Susitariančioji Šalis raštu praneša kitai Susitariančiajai Šaliai apie šio Susitarimo nutraukimą.

3. Investicijoms, atliktoms iki šio Susitarimo nutraukimo dienos, dar dešimt (10) metų nuo tos dienos galioja šio Susitarimo 1–12 straipsnių nuostatos.

SUDARYTA 2009 m. vasario 12 d. Vilniuje dviem egzemplioriais lietuvių, tadžikų ir anglų kalbomis, visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

TADŽIKISTANO RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU
